

Rendkívüli Újság

MÁRCIUS 4
Inscris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

ANUL X. — Nr. 8

Director — Főszerkesztő
MARKOVITS A. IVÁN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ARAD, STR. Dr. IOAN PETRAN 4.

Milliárdos alapot teremtenek elő az összpontosítottak családtagjainak segélyezésére

Bucurestiből jelentik: Megírták a katonai összpontosítottak segélyezésére intézkedés törvénytervezetét, amely újabb intézkedéseket tartalmaz a katonai összpontosítottak tagjainak segélyezésére. Ghelmegeanu Mihail belügyminiszter törvénytervezetét terjesztte parlament elé, amely újabb intézkedéseket tartalmaz a katonai összpontosítottak tagjainak segélyezésére. Ghelmegeanu belügyminiszter a törvénytervezettel kapcsolatban már elkezdték is küldött az összes hivataloknak, hogy jövedelmük levonásait eszközöljenek a katonai összpontosítottak családtagjainak segélyezésére. E rendelkezés értelmében a helytartóságok a jövedelmük 15 százalékát adják vissza. Bucuresti fővárosának csak 15 százalékot tart vissza a rendes jövedelemből. A törvényhatósági joggal bíró városok 10 százalékot, a megyeszékhelyi jelleggel bíró városok 8 százalékot és a városok 5 százalékot tartanak vissza az évi rendes jövedelemből erre a célra.

A belügyminisztérium a helyi hatóságokkal karöltve mintegy 533 millió leies alapot gyűjt össze, amelyhez hozzájárul még az államsegély összege is. A katonailag összpontosítottak családtagjainak segélyezése, illetve a segélyezési alap felhasználása április 1-én kezdődik.

Ghelmegeanu belügyminiszter által a parlament elé terjesztendő törvénytervezet meghatározza, hogy a begyűlt segélyezési összegek milyen módon kerülnek majd kiosztásra.

Két angol repülőgép harca hét német géppel

PÁRIS (Rador). — A Hatalmas távirati iroda jelenti: két angol repülőgép a Maginot vonal előtt hét német repülőgéppel került szembe. A tulerőnek ellenére az angol gépek felvették a harcot, végül is egy német gépet lelőttek, egy pedig megsérült annyira, hogy leszállani kényszerült. A két angol gép sértetlenül tért vissza a vonal mögé.

A pápa Őszentsége ünnepi misét mondott vasárnap trónralépésének évfordulója alkalmából

RÓMA. — A Vatikánvárosban jelentik: Szent Péter templomában tegnap Őszentsége II. Pius pápa ünnepi misét mondott abból az alkalomból, hogy egy évvel ezelőtt trónolt meg.

Imájában békéért könyörgött és hogy az a vihar, amely napjainkban tombol és pusztít, mihamarabb megszűnjön és hogy az emberiség szívébe megértés és szeretet költözzék.

Önmagát elsüllyesztette egy német gőzös

LONDON. — A Reuter távirati iroda jelenti: A 2300 tonnás Troia német gőzös, amikor angol hadihajó jó megállásra felszólította, önmagát elsüllyesztette. (Rador).

Német repülőgépek Páris felett

BERLIN (Rador). — A Német távirati Iroda közli a német hivatalos harctéri jelentést, amely a következőképpen hangzik:

A nyugati arcvonalon nem történt semmi említésre méltó esemény. A német léghaderő több gősege megtámadott Anglia keleti partjait mentén 11 kereskedelmi gőzöst és angol hadihajókat. A német gépek a kereskedelmi gőzösöket részben elpusztították, részben pedig megrongálták. A német léghaderő több gépe Páris felett végzett felderítő repülést. Légiharc keletkezett a német és francia gépek között. A légiharc során a német gépek három francia repülőgépet lelőttek, két német gép nem tért vissza állomáshelyére. A Páris felelől visszatérő egyik német felderítő gépet hét angol gép támadta meg. A légiharc során egy angol gép lezuhant, a német repülőgép sértetlenül visszatért támaszpontjára.

Viipuri városa előtt állnak a szovjetcsapatok

A Ladoga-tónál hatalmas győzelmet arattak a finnek

LONDON. — A Reuter távirati iroda jelenti Helsinkiből. Viipuri város és az erőd még mindig a finnek kezében van. A város birtokáért öldöklő harcok folynak. Viipuri külvárosai az oroszok csak lépésről-lépésre haladhatnak előre, mert elkeseredett harc folyik minden talpalattnyi helyért.

A Ladoga tótólészaknyugatra az oroszok nagy vereséget szenvedtek. Az orosz hadvezetőség a szorult helyzetben lévő 18-ik orosz hadosztály megerősítésére a 27-ik orosz tankbrigádöt vetette harcba. A tank hadosztály hóviharba került és a finnek ezt az előnyt kihasználva teljesen felmorzsolták a 37-ik szovjet tankhadosztályt. A finnek újabb győzelmének a keretei még nem bontakoztak ki teljes egészükben. A tankok legnagyobb része sértetlenül jutott a finnek birtokába. A harcikosik mellett kétezer négy száz orosz katonát megfagyva találtak. A halottak között megtalálták a 37-ik tankhadosztály vezérő tábornokát, továbbá a 18-ik hadosztály parancsnokát teljes vezérkarával együtt.

Helsinkiből jelentik: A harc Viipuri birtokáért tovább folyik. A küzdelemben résztvesznek a finn lottá női ezredek is, amelyek nagy vitézséggel harcolnak és a legelső sorban küzdenek a szovjetgyalogság ellen. (Rador).

Stockholmból érkezett legújabb jelentés szerint Viipuri közeli esztére kell számítani. Finn részről ki jelenti, hogy Viipuri város teljesítette feladatát, mert hetekig tartotta az ellenséget és lehetővé tette, hogy a város mögött erős védelmi állások épüljenek ki. Rámutatnak arra, hogy a város még nincsen orosz birtokban és hogy annak elfoglalása óriási emberáldozatokba kerül az orosz hadseregnek. (Rador)

Helsinki. — A Reuter ügynökség jelenti: Viipuri városát a finnek szombaton üritették ki, ennek ellenére a szovjet csapatok eleddig még nem vonultak be a városba. Viipuri elfoglalása súlyos áldozatot követel az oroszoktól mert a város a harmadik finn védelmi vonalba esik, ahonnan ágyútűz alá lehet venni esetleg az orosz állásokat.

Helsinki. — A 43-ik szovjet tank-divízió teljesen megsemmisült. A finnek 200 tankot zsákmányoltak teljesen üzemképes állapotban. A győzele mannyiban is nagy jelentőségű, mert ezáltal a finnek elfoglalhatták eredeti állásaikat. Ezen a helyen folyó csatákban az oroszok támadásait a finnek úgy akadályozták, hogy a Ladoga tó jegén nagy léket vágtak és így az orosz előnyomulás megakadt.

Anglia a blokált német szén-szállítmány helyett hajlandó szenet szállítani Olaszországnak

LONDON. A Reuter távirati iroda jelenti. Az Olaszországgal szemben életbelépett embargónak az a hatása, hogy az Olaszországnak szánt német szén-szállítmányok megrekedtek. — Mint ismeretes, — az olasz kormány parancsot adott a holland kikötőkben lévő szén-szállító hajóknak, amelyek már kifutottak, hogy Rotterdamba térjenek vissza. Mintegy 200.000 tonna szén-szállítmány rekedt meg eddig a rotterdami kikötőben, mert a kikötő vize befagyott és a szénnel megrakott olasz hajók nem tudtak elindulni. Az olasz kormány tiltakozó jegyzéket nyújt át Londonban, de nem valószínű, hogy ennél tulmenő intézkedéseket fogjanatosítana. Az angol kormány az olasz tiltakozó jegyzékre újból kijelenti majd, hogy Anglia készen áll arra, hogy az Olaszország számára szükséges szenet szállítsa, hogy az elmaradt német szén-szállítmányokért Olaszországot kárpótolja. (Rador).

A belga semlegesség megsértése nagy megdöbbenést váltott ki Belgiumban

LONDON. — A Reuter iroda jelenti: Brüsszelből érkezett jelentés szerint német repülőgépek tegnap belga területen repültek át. Három belga vadászgép felszállt és harcra bocsátkozott a német repülőgépekkel. A német gépek egy belga gépet lelőttek. A belga gép lezuhant és három katona szörnyethalt. Egy második belga gépet a német repülőgépek gépfegyvertűz alá vettek és egy belga tisztet súlyosan megsebesítettek. A belga semlegességnek súlyos megsértése nagy megdöbbenést váltott ki egész Belgiumban. Ez volt az első alkalom, hogy német repülőgépek belga területen fegyveresen szálltak szembe a rendszeti szolgálatot végző belga gépekkel. A belga kormány a legerősebb tiltakozást jelenti be Berlinben. (Rador)

Az utolsó héten hatszor repültek el angol gépek Berlin felett

LONDON. — A légügyi minisztérium jelentése szerint az utolsó hat nap alatt hatszor repültek el angol gépek Berlin felett — utóljára szombat éjjel. A német légvédelmi tűzérő heves tűz alá vette az angol gépeket, azonban eredménytelenül.

Az angol gépek a tűzérőgi tűz dacára világító röppentyűket és rőpcédulákat dobáltak le, illetőleg engedtek le ejtőernyőn.

Az angol gépek 10 órás utat tettek meg a kiinduló állomásról.

Ki mentette meg Németországot 1916-ban a katasztrófától

Egy tudós és egy találmány, amely már 1916-ban megmentette Németországot a vereségtől. Enélkül Németország már 1916-ban kénytelen lett volna feladni a harcot.

Ha igaz ez a német állítás, hogy legtöbb nyert háború a német instruktorok, tanerők érdeme, nem kevésbé igaz az a tény is, hogy ehhez a folytonosan fejlődő német tudomány is hozzájárult — világ-hírű tudósai révén.

És nem kevésbé igaz az sem, hogy a német tudósok legelőkelőbb sorában ott látjuk annak a fajnak fiait, akik ma kétségtelenül a világ legtöbbet üldözött embereinek számítanak: a zsidókat.

A weimari Németország, de előtte a császárság alatt is a zsidó tudósok tudása és képzettsége is hozzájárult, hogy világhírre emelkedjen a német tudomány és művészet.

Ezt elismerték és értékelték Németországban épp úgy, mint Oxfordban, vagy Buenos-Airesben.

A weimari Németország bukása után mindez egy csapásra megváltozik. Az uralomra jutott nemzeti szocialista párt legeredményesebb jelszava nyomán világhírű tudósok, művészek és írók ragadnak vándorbotot és a legbarátságosabb fogadtatásban részesülve Törökország, Palesztina, Anglia, Amerika, Délafrikában kötnek ki, hogy kultúráját tudományát és művészetét emeljék annak az országnak, amely menekedést és új hazát adott egy Einstein-nak, Thomas Mannak és sok száz hírességnek.

Az új uralom nem ismert kegyeletet, régi elismeréseket vagy érdemeket. Ha az illető zsidó volt, ha ellenfele volt az uralomnak — pusztulnia kellett. A nemzeti szocializmus még azokat a hazafias szolgálatokat sem ismerte el, amelyek nélkül Németország a világháborút már 1916-ban elvesztette volna.

Fritz Haber esete a legszomorúbb példája annak a háládatlanságnak, amely az új uralom részéről nyilvánult meg azokkal a világ hírességeivel szemben, akik mérhetetlen szolgálatokat tettek a felfedezéseikkel az emberiségnek, tudománynak, művészetnek, de akiknek egyetlen bűnük, mégis csak az volt: hogy zsidók voltak.

Minden túlzás nélkül állíthatjuk azt a közismert tény, hogy Fritz Haber forradalmi és korszakalkotó felfedezése nélkül Németország a világháborút már a második évben elvesztette volna.

Fritz Haber, aki 1868-ban született, előbb a karlsruhei műegyetemen, majd a berlini egyetemen a fizika-kémia tanára. Kiváló képességei és érdemei elismerésül nevezték ki a „Kaiser Wilhelm Institut für Physikalische Chemie” igazgatójává.

1915-ben már a német hadvezetőség hatalmas dilemmában van. A salétrom, amely a lőszergyártásnak elengedhetetlenül fontos kelleke ki-fogyóban van — utánpótlás pedig nincs.

Nincs azért, mert a salétrom termelés 90 százalékát Chile délamerikai állam szolgáltatta, amelyet az angol-francia blokádnak teljesen elvágott Németországtól.

A salétrom főleg csapadéokban, szegényes vidéken csekély mélységben, agyagos anyagokkal és különböző sókkal szennyezve fordul elő. Örlés és tisztítás után nyerik a kálium-nitrátot, robbanó anyag gyártásánál és üvegiparban használják. Mint műtrágya igen fontos a mezőgazdaságban. A salétrom Chile nemzeti kincse. Államháztartása, bevételére a salétromon alapszik. A világ salétrom-termelésének 90 százalékát szolgáltatja és főleg a kopár szikes északi vidéken található.

A német lőszeripar a csőd szélén állott, amikor megjelent a színen Fritz Haber 1915-ben, tehát most 25 éve, aki zseniális találmányával a szintetikus amóniákkal forradalmasítja a vegyi ipart és megmenti hazáját a katasztrófától, amely így csak 1918-ban következik be.

Haber a levegő nitrogénjéből állít elő amóniákat: a Haber és Bosch-eljárás alapján állítják elő a szintetikus amóniákat, amelynek lényege, hogy a levegőből nyert nitrogén és hidrogén katalizátorok segítségével magas nyomással és hőmérsékleten amóniákká egyesülnek.

Ezt azután nemcsak a lőszer-gyártásnál használják most már fel, hanem műtrágyagyártásnál is a mezőgazdaságban.

A német hadvezetőség fellelgett, a katasztrófát elhárították, a háború folytatótt tovább. A salétromból nyert amóniákat szintetikus úton tudták ezután korlátlan mennyiségben gyártani és előállítani, még olcsóbbá is került.

Kétségtelen, hogy Haber találmánya összehasonlíthatatlanul nagyobb szolgálatot tett hazájának, mint a világháború bármelyik hadvezére, vagy politikusa.

Egy Mackensen, vagy Ludendorff, ha nincs — helyette akadt volna száz tábornok is, aki a csapatok mozgulatait irányította volna és a háború tovább folyt volna.

Ha Newton nem fedezte fel a nehézkedési törvényt, esetleg 50 vagy 100 év múlva akadt volna más tudós, aki felfedezte.

De Fritz Haber esetében nem lehetett várni sem száz évet, sem egy évet, még csak hónapokat sem, mert már egy hónap múlva is késő lett volna.

És ebben az elkeseredettségben és pánikban jelenik meg Fritz Haber, akinek szívósságával és elszánt kutatásszomjával párosult hatalmas tudásával sikerült felfedeznie egy olyan módszert, amely biztosítja a német lőszergyártást, a levegőből nyert ammóniák útján, ugyanakkor pedig a hanyatló német mezőgazdaságot megfelelő műtrágyával tudja ellátni.

Szervező képességének zsenialitása itt is kiviláglik, mert hónapok alatt egy valóságos várost varázsol elő Szászországban, amelyben üzemek és gyárak sora állítja elő a szintetikus amóniákat.

Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy Haber a maximumot adta hazájának és egyetlen német se adott annyit, mint ez a zsidó tudós, akit más országokban, Anglia, Franciaország vagy Amerikában a kitüntetések százával halmoztak volna el. A német kitüntetés a Kaiser Wilhelm Institut élére állította.

A tudományos világ 1918-ban a kémiai Nobel-díjjal ismeri el az emberiségnek és tudománynak tett szolgálatait.

Csak a nemzeti szocialista uralom nem ismer el semmit, mert minden hazafias tett és érdem eltörpült amellett a bűn mellett, hogy Haber zsidó volt.

Az új uralom első ténykedése, hogy a zsidó tudósok százait menesztí, köztük kell eltávozzon Fritz Haber is, nemcsak a világhírű Kaiser-Wilhelm intézet éléről, hanem egyetemi tanszékét is ott kell hagyni.

Rántottleves-konzerv

Érdekes találmány szabaddalmi kérvényét nyújtotta be egy fiatal magyar belügyminisztériumi tisztviselő. A szabadalom címe: „rántottleves-konzerv”. Egy kis kockából egy tányér forróvizet néhány pillanat alatt a legízesebb rántottleveset lehet előállítani. Külön érdekessége a dolognak, hogy az évekig álló konzerv receptjét a fiatal tisztviselő egy horvátági juhásztól kapta, aki viszont elmondotta, hogy már a tizedik dédapja is ismerte ezt a leveskonzerválási eljárást. Egyes budapesti kávéházak híre szerint dívatba akarják hozni a rántott levest a kávé helyett és így valószínűleg nagy jövője lesz a találmánynak. A „rántottleves-konzerv”-et egyébként az idej nemzetközi vásáron fogják bemutatni.

Az okos malac

A legendáshírű „tordai okosmalac” hasonmását mutatta be Békésgyulán Vincze István ottani gazdálkodó. Valóságos csoda ez az egyéves kis mangalica. Mindazt elvégzi, amit egy jólidomtól kutyától: eldobott tárgyakat a gazdájához visz, „öriz”, védi a gazdáját, „pitiázik”, terel, sőt még a macskát is megkergeti. Külön tudománya, hogy parancsra holtak teteti magát. A kis disznó Marci névre hallgat és kedvence csemegeje — akárcsak a kutyáé — a csont. Marciról és csodálatos mutatványairól egyébként filmfelvételt készítenek.

Kutya poráz nélkül

Elegáns, bundás prémbóbítástykos hölgy sétált minap egy vidám, fiatal foxival a budapesti Dunaparton. A kiskutya örült a szabadságnak, a hónap és istrajaitól megszabadulva jókedvűen szaladgált a hóbuckák között. A piaristák rendháza előtt rendőrállott, aki — ugylátszik — nem nyerte meg a kiskutya tetszését. Elesen megugatta. Önagysága ijedten csitította a kutyát.

A rendőr fölényesen nézte az ugárdandó és sivalkodó állatot, azután bölcs nyugalommal szólt rá:

— Se-porázod, se szájkosarad és még neked jár a szád?...!

Felöltőkei, öltönyökei

LEGUJABB DIVAT SZERINT, MÉRSEKELT ARON KESZIT

Farkas József

uri-szabó. Arad, Str. Alexandri 8

C O R S O S L Á G E R M O Z G Ó

Tel. 20-65 5, 7 15 és 9 15

Heddy Lamarr-al

és Robert Taylor-al

T r ó p u s i m á m o r

Legujabb PARAMOUNT háborús híradó

nia.

A méltatlan bánásmód és elkeseredés hamar sirba viszi Habert. 1934-ben hal meg mélyseges lelki depresszióban ez a tudós, akinek emlékünnepején a német kormány már nem képviseltette magát.

Finnországi érdekes szokások, jellegzetességek

Északi testvéreink földjén, a szél szótán fekvő kis falvakban éppen úgy, mint a fényes, nyugateurópai színvonalú fővárosban és a többi finn városban, lépten-nyomon érdekes, furcsa szokásokba botlik a nyitott szemmel járó idegen. Ezek a szokások egytől-egyig kedvesek, rokonszenvesek a rendes ember szemében, emellett pontos keresztmetszést adják egy rendkívül értékes, hasznos munkát végzett művelt nemzet belső értékének. Erdemes néhány ilyen szokással közelebbről megismerkedni.

A finn kenyér

Finnországban nem szeretik a friss kenyeret. Azt tartják róla, hogy nem egészséges. Már pedig ebben a kis országban mindent az egészséget tesznek, amely a szegény ember legnagyobb kincse. A finn kenyeret ősz elején sütik, még pedig nekünk szokatlan tömegekben. Harminc-negyven rozskenyert sütnek egyszerre és a rengeteg friss kenyeret a nagyszoba gerendája alá erősített hosszú rudra fűzik fel. Erre a célra a kenyerek közepén széles lyukat hagynak, hogy a rudra felfűzhetők legyenek. Minden kenyérbe belenyomják a házigazda névbetűit is. Az így fűggesztett kenyereket a fogyasztás szükséglete szerint szedik le a rudról. Természetesen hónapok múlva a kenyerek már versenyre kelhetnek a finn gránit keménységével is, ez azonban a derék finnekkel nem zavarja. Jó étvágygal fogyasztják el és nem gondolnak arra, hogy vannak országok, ahol bizonyos emberek szerencsétleneknek érzik magukat, ha nem ehetnek minden étkezésük alkalmával teljesen friss sült kenyeret.

A finn fürdő

Ez a „szauna”, amiről már mindenki hallott, miután ez a legkülönösebb finn furcsaság. A szauna köldönlő faház, amelyet két rekeszre osztanak. Elöl van az öltöző, itt nagy üstben forr a víz. A tulajdonképeni fürdőbe kis ajtó vezet. A nagy üst alá három óra hosszáig rakják a tüzet. Mire beforrósodik a gránitkövekből rakott tűzhely, izzó a levegő a szaunában. A sarokban két nagy dézsa áll, egyikben hideg, a másikban meleg vizet tartanak s ezeket a kisebb sajtarokba, öntálakba öntik a fürdőzők. A fürdés így történik: nagy kanál vizet loccsantanak az izzó kövekre. Sistereg, fuj, fröcsköl az iz-zadó kő, a szauna forró gőzzel telik meg s az emberek usznak a színtelen, tiszta gőzben, illetve iz-zadtságban. Aki jobban akar elmerülni a gőzben, az felmegy a szoba végében emelkedő falépcsőkön, mi-nél magasabbra, ahol aztán kedv-re gőzölhet és izzadhat. Aki már nagyon izzad, leveles nyirfacsomót vesz kezébe, hideg vízbe mártja és azzal csapkodja a mellét és hátd. Ha már elviselhetetlen a forróság, hirtelen kiszaladnak a szabadba és a tóban vagy folyóban gyorsan megmártják magukat. A szaunában mindenki mezítelenül fürdik. Azelőtt együtt fürödtek a mindkét nembeliek, utjabban külön. A kőre loccsantott vizet ünnepélyes közmondással kísérik. A szaunában nem szabad bizalmaskodni, játszani, tréfálni. A finnek hite szerint a szauna egészséget, erőt és hosszú életet biztosít.

A finn becsületesség

Akármerre járunk a finn vidéken, az országutak mellett láthatunk mindenfelé őrizetlenül hagyott tejeskannákat és egyéb, mezőgazdasági termést tartalmazó tartályokat. Senkinek eszébe sem jutna, hogy a tejeskannákat megdézsmálja vagy elloppja. Amikor egy idő múlva megérkezik a tejét összegyűjtő tehérgépkocsi, az utra ki-

lett tejet érintetlen állapotban és hiány nélkül önti át a magányos nyelbe. Ugyanez a becsületesség fenn a postaküldemények tere. Az országutak mentén itt-ott ládákat láthatunk, amelyekbe közelben lakók a postát küldeményeket helyezik el, a bérmentet re szolgáló pénzzel együtt. A tárt szállító autobus vezetője, aki nem ad jegyet az utasoknak, nem mindenki leszálláskor meg a viteldíjat — megáll a láda előtt, kizsdi tartalmát, belerakja a magával hozott környéknek szóló küldemény. Nem volt rá eset, hogy a postáldában elhelyezett küldemények, és pénzt valaki elvolna.

Furcsa ellentétek

Minden harmadik vasárnap bűnbánatnak szentelik, úgyde-lután hatig nincs zene sehol és a nyilvános helyiségeket nem látogatni. De ugyanazonnap óra után már minden szabad katolikus legényegylet otthoban, az úgynevezett Hospizobasrárap nem lehet fürdeni, a teremben nem szabad dohány és nem adnak folyóvizet a szobá. Ellenben minden asztalon — bilitát láthatunk...

Ugyanezekben az otthonokban mindenütt megtaláljuk a „bedszekrénykét”, amelynek lényege, hogy egy üvegszekrény felső részén lyukak sorakoznak egy sorban, többi részét fantasztikus utves-töltik ki. Ha a lyukba bedol egy márkást, elvélve a lyukak lamelyikébe is beeshetik és ekkor szekrény alján a bedobott pénz szorosan hull alá a boldog részére. Egyébként csak vesz-lehet az elmés játékszeren, m-uton-utfélen játszanak rajta a nyerni óhajító emberek.

A finn hazaszeretet

A finnek hazaszeretete az ors-építésében és emelésében merül. Husz év alatt négyszázezer hek-nyi mocsarat száritottak ki és tek művelhető területté. Buzate-sük husz év alatt megharmadsz-zódott. Rozstermésüket éppen s-százalékkal emelték és közben posan kifejlesztették iparukat. Földhöz jutatták a parasztot is lakosság 78 százaléka ma falun. A földreform során a 125.000 ö-lő gazda számát 300.000-re eme-fel. A gabonatermelés mellett az-lattenyészést is óriásira fejlesz-ték. Husz év alatt a vajterm-tízezer tonnáról 29 ezer tonnt emelkedett, a sajttermelés kéte-ről kilenc és félezer tonnára.

A finn iskolai és kórhárendszer

Tudvalevő, hogy ebben a kis-szágban nincs irástudatlan. Ezt-érték el, hogy mindenfajta isk-ingenyes, a vidéken pedig, els-tan vannak a tanyák, a gyerme-maguk is bent laknak az iskol-ban, még pedig többnyire ingy-Ma már mindenütt pompás is-lák vannak vidéken is. Az el-iskolai tantermek száma husz-alatt 4 és félezerről 15 ezerre e-keedett. A középiskolákban is m-kétszereződött a tantermek és t-lók száma. Az iskolák mellett a-lházak is a népért vannak. A k-házi ágyak számát tízezerről sz-onnégyezerre emelték fel és-közszolgáltatban álló orvosok szá-is megkétszereződött. Nemrég-kezdték kiépíteni a preventív n-egészségvédelmi szolgálatot, viz-lat alá vették a lakásviszonyo-és a táplálkozást. Köztudom-ugyanis, hogy a finn konyha-gygon vitaminszegény, ezen javít-akarnak. Így válik az északi-nép frissé, erőteljessé és életerős-ami okos és gondos megelőző-dekezés a tudóvsz gonosz pus-tádsai ellenében.

Transilvania bár

szenzációs márciusi műsora — Telefon 26-18

„The 7 Hardix”

modern akrobatikus táncok

Jeni Lescenko

orosz táncosnő

Dulur Mancu

spanyol táncosnő

Eltanácsoltak egy aradi urileányt az iparművészeti iskoláról, mert egy idejűleg egy bucurești-i lokál jazz zenekarának szerződésfelelője volt

ARAD. — Kovásznai Lajos főzongoravezetőnek fiatal leánya: Kovásznai Bella három év óta Bucarestben tartózkodik. A jelenleg tizenkét éves leány az iparművészeti iskola növendéke. A jövőben neki kellett volna végeznie, de a fiatal leány tanulmányai váratlanul megszakadtak. Az aradi leány addig csak a tanulmányoknak szentelte minden idejét, amíg a szülői Aradon tartózkodtak. Kovásznai Lajos, másfél évvel ezelőtt megvált és az anyja Magyarországra költözött rokonaihoz. Kovásznai Bella egyedül maradt a román fővárosban és miután hazulról anyagi támogatást nem kaphatott többé, a zongoratanulását hasznosítva. Kovásznai Bella különösen zongoratanulását és először zongoraleckéket akarta megkeresni a tanulmányi folytatásához szükséges anyagiakat. A leckeadás azonban nagyon gyengén jövedelmezett azért, mert az aradi leánynak egész napot kellett az iskolában kellett tartózkodnia. Nappal alig maradt ideje a zongorázásra. Ellenben nagyon megkedvelte, amikor ajánlatot kapott, hogy egy jazz-zenekarban működjön, mint zongorista. Az aradi lány hivatalos zenészek szövetségének tagja és elszerződött a Venus-bárban hatlagu zenekarába. A szerződésben külön pontként megállapították, hogy neki nem kell a vendéglőben foglalkoznia, a parketten táncolni, hanem kizáróan a zenekarban játszani. Azt is kikötötték, hogy a zenekar a szeparehát játszik, nem köteles oda bemenni.

Kovácsnői Bella kitűnően bevált zongora mellett és attól a naptól, amikor a Venus-bár zenekarának tagja lett, nem voltak anyagi gondok. A keresete elégséges volt ahhoz, hogy saját megélhetését biztosítsa és az iparművészeti iskola díját pontosan kiegyenlítsse. Másnap ilyen módon gondtalan életet folytatott az aradi leány, amikor váratlanul kellemetlen esemény történt közbe. Az iparművészeti iskola egyik tanára vidéki vendégével a Venus-bárba ment szórakozni. A zongoristában felismerte harmincöt éves növendékét. A tanár aznap jelentést tett az intézet igazgatójának. Az egybehívott tanári konferencián Kovásznai Bella

la hibába mutatta be szerződését, amely szerint neki semmi köze sem volt a bár tulajdonképpeni életéhez: a landri testület erkölcstelen magaviselet miatt kizárta a növendékek sorából.

Az aradi leány még ma is a Venus-bár zenekarának tagja. Az iskola határozatába nem nyugodott bele, hanem megkezdte a tankerületi főigazgatói fórumhoz. A tankerületi főigazgató érdekes határozatot hozott. Megállapította, hogy az iskolai szabályzatokkal összeférhetetlen, hogy intézeti növendékek önálló foglalkozást üsszenek. A kizáró határozatot ezért jóváhagyta, azonban az indokolást megváltoztatta. Az erkölcstelen magaviselet indoklását helytelennek mondotta a felsőbb tankerületi fórum, mert erkölcstelen cselekedetet nem láttak fennforogni azáltal, hogy valaki egy bár zenekarának a tagja. Kovásznai Bella a határozat kézhezvétele után magánulnőként beiratkozott az iparművészeti iskolába és megkapta az engedélyt is, hogy rendszeresen elmehessen a tanórákra. Tehát minden maradt a régi, az a különbséggel, hogy az új helyzet anyagilag nagyobb kötelezettségeket jelent.

Portscher

Str. Consistorului, női hölgyfodrász
Ondolálás 10. Hajmosás 10,
Hajvágás 10, Manicúr 10. Viz
ondolálás 20 Lei, Dauerwelle
180 Lei. Babaklinika.

Uraknak a legelső bérletrendszer

Legideálisabb hashajtó és
vértisztító a Földes-féle
SOLVO! Ára 25.— lei

URANIA mindig az élen
Telefon: 12-32

Amire még nem volt példa
Két nagy sláger együtt!

A férj közbeszól

CLAUDETTE COLBERT
DON AMECHE el

A csavargókirály
romantikus kalandjai

Fantasztikus merénylet egy nő ellen a Luptei-téren

ARAD. Szombaton a késő esti órákban a Luptei téren eszméletlenül állapotban találta az odahívott rendőr K. Mihályt, akit beszállítottak a kórházba, ahol a gyorsan alkalmazott gyomormosás után az aszpírral öngyilkos lett nő magához tért és kihallgatása során előadta, hogy öngyilkosságának oka az, hogy férjével állandó civódásban állt.

De elmondotta kihallgatása során azt a különös esetet is, amely vele közben történt. Ugyanis az alatt az idő alatt, míg barátja az öngyilkosság perce után rendőrt ment, az alatt egy ismeretlen férfi megtámadta és erőszakot követett el rajta, sőt 150 leit tartalmazó rejtőbűnös is elulajdonította.

A rendőr egyébként leigazoltatta a helyszínen talált férfit is és a vádló nyomán megindították a vizsgálatot az ügyben.

Vásároljon egy szerencsés
Goldschmidt
sorsjegyet!

Leégett a temesvári
„Exact” butor és tan-
szerőgyár

TIMIȘOARA. — Vasárnapra virradó éjszaka 1 óra tájban kigyulladt és porráégett az itteni „Exact” butor és tanszerőgyár, mely a dr. Marinescu uca 15 szám alatt van és amelynek tulajdonosa Dóczy Árpád. A tüzet a tulajdonos leánya vette észre, majd értesítették a tűzoltóságot, mely csakhamar megjelent, de minden fáradságuk céltalan volt mert a faépítményű épület nem volt megmenthető. A kár mintegy két és fél millióra becsülhető. A tűz okát még nem sikerült megállapítani. A gyár 50 munkással dolgozott.

Hinni kell a szerencsében
és a
Goldschmidt
BANK
sorsjegyében

Egy aradi házvétele bonyodalmái

ARAD. — Néhány nappal ezelőtt Aradra érkezett Várhegyi Dániel, jelenleg Târgu-Mureș városában lakó özvegy. Az uriaszony férje másfél hónappal ezelőtt tragikus módon halt meg. Aradról visszautazott Târgu-Mureșre, Simeria közeli szívszélhűdés érte és mire a vonat az állomásra befutott, Várhegyi Dániel halott volt. Simerián temették is el.

Az özvegy azért érkezett Aradra, hogy itt pontosan megállapítsa, férje utolsó útja alkalmával mit végzett. Várhegyi Dániel, aki eredetileg rezontó volt és sokáig Aradon lakott, házassága után pályát változtatott. Ügynökséggel foglalkozott, majd ócskavaskereskedőnek csapott fel. A falvakat járta be rendszeresen és vásárolta össze az ócskavasat. Az elmúlt év szeptemberében őta ez az iparág nagyon virágzott és Várhegyi Dániel nagyon szépen keresett. Miután a házaspárnak már volt megtakarított pénze: elhatározták, hogy házat vásárolnak. Miután eredetileg is az volt a szándékuk, hogy Aradra költöznek, a férj január 14-én Aradra utazott és itt szétnevezte, hogy megfelelő ingatlant találjon. Az asszony egy január 16-ról keltezt levelet kapott, amelyben a férje értesítette, hogy két megfelelő házat is talált. Az egyik a vasuton túl van — írta a férj, — de közel van az autóbushoz. A másik közelebb esik a belvároshoz, de ennek kisebb a gyümölcsös-kertje. Megírta, hogy nagyobb kedve lenne a vasuton túli házhoz, bár egy kicsit messzinek találja. Várhegyi Dániel január 19-iki keltezzel egyszerűlevelezőlapot írt feleségének, amelyben értesíti, hogy egy harmadik házat vásárolt meg, amely sokkal közelebb esik a városhoz. Közölte még, hogy a ház vételára 210.000 lei és hogy 40.000 lei előleget adott a háztulajdonosnak. Jelezte, hogy hazautazik az asszonyért és a többi pénzért, mert azt akarja, hogy a szerződést együttessen írják alá. Várhegyi Dániel azonban nem közölte, hogy a leelőlegezett ház melyik utcában van és hogy az eladót hogy hívják.

Várhegyi Dániel hirtelen halála rendkívül kellemetlen helyzetet teremtett az özvegy számára. A férje nem írta meg, hogy kitől vásárolta meg a házat, illetőleg kinek adta át a 40.000 lei foglalót. A férj haláláról az asszonyt csak később értesítették. Amikor Simeriára érkezett, férje már a katolikus temető halottasházában volt felravatolva. Az özvegynek átadták a férjénél talált összes tárgyakat és iramányokat, de azok között nem volt a ház vásárlására nézve semmiféle irat és nem találta meg a 40.000 lei foglaló kifizetéséről szóló nyugtát sem. Az özvegy most azért jött Aradra, hogy pontosan megállapítsa, férje kinek adta át a 40.000 lei foglalót. Özvegy Várhegyi Dánielné egy aradi ügyvéd segítségét vette igénybe és sikerült is megtudnia, hogy férje egy Kovács Antal nevű építési vállalkozónak a házat akarta megvenni. De Kovács Antal megmutatta az ideiglenes megállapodást, amely szerint Kovács Antal olyan megegyezést kötött Várhegyi Dániellel, hogy az eladási kötelezettség csak két hétig áll fenn. Ha két hét eltelté után a vevő nem fizeti ki a vételár többi részét, akkor elvesz a foglaló. A megállapodás arról is szólt, hogy eladónak is joga van a ház eladástól visszalépni, de akkor köteles a foglalót megduplázva visszaadni.

Özvegy Várhegyi Dánielné visszakövetelte a 40.000 leit, amit Kovács Antal azzal az indokkal utasított vissza, hogy a megállapodásban említett két hét régen letelt és a törvényes örökösök nem értesítették kellő időben, hogy a házvásárláshoz ragaszkodnak. Az ügy a bíróság elé került és az özvegy a foglaló kétszereséért perli Kovács Antalt, aki a szóban lévő házat időközben már másnak eladta.

Szőlő és gyümölcsfa tulajdonosok!

Sikerült kisebb mennyiségű eredeti francia „VERMOREL-ECLAIR” szőlőpermetezőt, valamint német gyártmányú elsőrendű gyümölcs-fapermetezőt beszerezniünk s azokat mérsékelt árak mellett árusítjuk. Saját érdekében cselekszik, ha szükségletét nálunk sürgősen fedezi, amíg a készlet tart
FRAȚII BURZA S. A. vaskereskedés, ARAD

MÁRCIUS 5—10:

Olsó helyáras hét a Kamara Színházban

Az idény legjobb darabjai kerülnek bemutatásra.

A Kamara Színház igazgatósága a negyedik hónapja tartó színházi idény alatt tanujelét adta, hogy a meglevő kereteken belül becsületes és lelkiismeretes, igazi művészi munkát kíván adni a közönségnek. Tíz bemutató előadása volt eddig a színháznak, köztük két ősbemutató és minden esetben a közönség érdeklődése azt mutatta, hogy anyagi erejéhez mérten meg is érti és látogatja a színházat.

Mégis sokan vannak, akik látogatnák a színházat, anyagi lehetőségük azonban nem engedi meg, hogy a jelenlegi jegyárakat megfizethessék. Az elmúlt héten a színház olsó jegyek árait huszonöt százalékkal már leszállította. Most ezen kívül is módot kíván adni a kevésbé tehetőseknek a színház látogatására és ezért elhatározta, hogy keddtől, március 5-től kezdődően vasárnap március 10-ig be zárolag olsó helyáras hetet rendez. Az olsó helyáras hetet rendez. Az olsó helyáras előadások

kon a szezon legnagyobb sikerű darabjait mutatja be a társulat Kedden az első olsó előadásán a premiéren hatalmas sikert elért nagyszerű darab, a „Különös szerelem” szerepel műsoron. Remélhető, hogy az igazgatóság szociális érzékre való gesztusa visszhangra fog találni és a közönség látogatni fogja a 20, 30, 40 és 50 lejes helyáru előadásokat.

KEDDEN 9 órakor: „Különös szerelem”, az olsó helyáras sorozat első előadása.

JEGYEK ARAI minden illetékkal együtt 20, 30, 40 és 50 lei.

TAVASZI RUHÁKAT, KABÁTOKAT
fest, tisztít

KNAPP
modernül berendezett vállalkozás

Str. Brătianu 2-4 sz.
(Minorita palota), Episcopul Radu 10 szám

9 világvárosi
 attrakció

minden este 10
 órai kezdettel a

„DACIA” étteremben

Szigorúan családi műsor — The 8 Favorit jazz-zenekar

Műsor után parkett-tánc

A háboru utáni béke divatja - újra „fius” lesz

Az óvóhely toalettéknek alkonya közeledik

A párisi masamódok rövid szünet után mind megnyitották szalónjait. Féltek a kalap nélküli divat elterjedésétől. De a fantasztikus kalapcsodák teljesen eltűntek. Most mint egyszerű angolos sportkalapot vagy sportsapkát a párisi nők nem viselnek. Vacsorákhoz csak egyszerű kapucniszerű bársonysapkák vagy turbánok készülnek Suzy-nél, a legnevesebb párisi masamódnál.

Mert a vendéglők azért nyitva vannak, sőt zsufoltak. Lehúzott redőnyök mellett, fojtó füstös levegőben vacsoráznak az elegáns Maximében éppúgy, mint a nagy tömegektől látogatott Coupole-ban, vagy a kis bisztrókban. Az öltözködés egyszerű, semmi excentritás. Tizenegy után minden kiürül. A gyalogjárók fehér kesztyűvel integetnek, vagy fehér zsebkendőt lengetnek a sötétben, az útkereszteződéseknél.

Legújabb párisi divatöltet — a foszforeszkáló világító gomb. Kis, fáklyaformájú gombok világítják meg a sötét uccai ruhákat.

Az ismertebb társasági dákák közül Eve Curie — Madame Curie iróné leánya — és Denise Bourdet, a híres író felesége, propaganda- és rádiószolgálatot teljesítenek. Az amerikai kórházak ápolónői tanfolyamain a legelőkelőbb hölgyek vesznek részt. Madame Dubonnet, a híres konyakgyáros felesége Lincart grófnővel sebészeti asszisztens nőket képez ki.

A kötés hivatalos kötelesség. A szalónokban kottát helyett kötőpartikát adnak. Igaz, nemcsak a kalondáknak kötnék, hanem maguknak is. Nagy divat a színes pullover.

Az utólag megnyitott divatházak az egyszerű angol ruhák mellett nadrágokat csinálnak a kötött blúzokhoz, bricsesszeket, régi divatu rojtdíszes, hosszú gyapjúharisnyával, vagy kamásznival. Schiapparelli a műszerészek és pilóták overalljához hasonló meleg anyagból készült, elől zipzáras „óvóhely-toalettel” mutat be. Fekete, tigrisbar-na vagy szederszínben készülnek ezek a nadrágruhák. Az esőkabát nagyon divatos lett. Az esernyővise-lés a sötétben veszélyes. Schiapparelli esőkabátjai, átlátszó, üvegszerű, kanarisárga, almazöld vagy aquamarinkék olajbőrű (olajozott selyemből) készülnek és tarkakoc-kás, élénkszíni sötét szívekkel van-nak bélelve, ami természetesen át-látszik a vékony vízhatlan anya-gon. Nagyon divatosak a softis gyapjumellények, álló gallérral, ál-lig gombolva. Nyilván már az egyenruha hatása alatt készültek. Az alsószyoknyadivat sem mult el, csak célszerűvé vált. A suhogó taf-tok és selymek helyett most a leg-nagyobb divatházban is sötét, vagy piros flanel-alsók készülnek. Még „cák” is van a szoknya szélén — mint naggyandínek leánykorában. De a flanel-alsóról kiderült, hogy jó meleg — és az óvóhelyen bizony az kell. Divatbajóttek ugyanezen ok-ból a szőrmelők, bárány- vagy nyul-prémme bélelt, bokáig érő cipők; egyik divatház sellackozott talppal készíti őket, hogy viselőjük el ne csusszan bennük a pince lépcsőin. Kanadai tobogán-sapkák (fülvédős szőrmesapkák) készülnek a bárány-bőrbundákhoz.

Népszerűek a bőrkabátok is. Anti loppal, vagy szövettel bélelik ezeket a bőrhátú köpenyeket. Natur, bordó vagy sötétzöld a divatszín, a belés pedig fekete, vagy egy árnyalattal sötétebb a külső bőrnél. Paquin gyík bőrből is készít kabátokat.

Más szóval: újra fenyeget a világ háboru utáni „fius divat”. Még a szabóknál is jobban félnek ettől a veszélytől a fodrászok, akiknek hosszú-hosszu évek kellettek, hogy

legyőzzék az eton- és bubifrizurát és újra loknis frizuracsodákat várázoljanak a hölgyek fejére.

A félelem nem alaptalan, mert csak egy — a szabók és fodrászoknál nagyobb hatalom, — a béke mentheti meg a mai nőies divatot az elfusodástól.

Küszöbön az új tavaszi divat

Bár a március hóval és hideg-gel köszöntött ránk, mégis eljött az ideje annak, hogy beszámoljunk a már csaknem teljesen kialakult ta-vaszi divatról. Ez a legújabb ta-vaszi divat mind anyagban, mind for-mában az elképzelhető legfantasz-tikusabbat hozza. Ilyen például: a térdnadrág, mint nappali viselet. Az anyagok terén újítás az átlát-szó angol szövet, a selyemből és gyapjúból készített puplín, ugyan-csak selyemből és gyapjúból kombi-nált román, stb., stb. Valamint a sakktábla szerű kockázás sötét anyagokon.

A kabátok és kosztümök legfeltű-nőbb része az idén tavasszal a kü-lön szabott órási zseb, ami mint

Hegyalja gyümölcs és szőlőtermelő gazdáinak szomorú kilátásai

Mennyiség és minőség tekinté-lében is nagy károkat okoztak a gyökérfagyások

Amíg a behavazott szántóföldek között egyenletesen kattog az arad-hegyaljai motoros kereke és a szürke, komor reggelen Arad felé haladnak a párhuzamos ország-uton a falusi szekerek, elgondol-kozva nézik ki a vonat ablakán. Az jut eszembe, amit mezőgazda-sági szakemberek szájából már sok-szor hallottam az utóbbi időben, hogy az idej abnormális tél az egész évi termést nagyrészt tönkre teheti, mert a szokatlan, szinte ijesztő méreteket öltött fagy nagy befolyással lesz a gyümölcs- és szőlőárrakra. Ez bennünket, városi la-kosokat a legnagyobb mértékben érdekel, mert összefüggésben lesz egész éven át a piaci árakkal, te-hát a mindennapi életünkkel.

Köztudomású, hogy amit Ujarad jelent számunkra a zöldségfélék, vagy Gáj a dinnye tekintetében, az nekünk a hegyaljai gyümölcs és szőlő. A mai ember már régen tul-van azon, hogy a gyümölcsféléket, csak valami másodrendű, könnyen nélkülözhető luxusfélének tekintse. Ez ma már ugyszólván mindennapi étkezésünknek egyik lényeges kel-léke. Ezért jöttünk ki a Hegyaljára, hogy nézzük meg, mit várha-tunk ebben az évben Aradváros la-kóinak hatalmas gyümölcsöskertjé-ből. Lesz-e elég? Nem okozott-e pótolhatatlan károkat a természet sze-sélyes keze, amikor az elmúlt he-tekben sarkvidéki jégpáncél borí-totta az egész Hegyalját.

Az egyik ismert szőlőbirtokos és gyümölcstermelő szomorúan mondja a kérdéseimre:

— Ami az ezévi gyümölcstermés várható eredményét illeti, nem hál-lás dolog jóslatokba bocsátkozni. Mi, termelők, a legnagyobb aggoda-lommal nézünk elébe, mert az idei tél kettős károkat rethet magában. A nagy hideg ellen, ha a talajt ma-gas hőreteg borítja, még van vala-mi védekezési mód, azaz maga a természet jön segítségünkre. Mert a talajfagy, amely a gyökereknek órási veszedelmet, jelent és az egész fát elpusztulással fenyegeti, nem következik be, ha kellően ma-gas a hőreteg. Azonban az idén más a helyzet. Most a nagy hideg nemcsak a legvékonyabb ágaknak,

egy-egy táska csúg a kabát, vagy kosztüm két oldalán.

Az alábbiakban egy nagyon diva-tos kabátot és kosztümöt írunk le:

1) Mogyoró-színi gyapjuszövet kabát. Egybeszabott. Alsórésze eny-hén harangos, felsőrése teljesen testhezáll. Nyokrésze magas, kato-na-kabát szerű gallérral és négy hatalmas gombbal. A kabát előre-szén két széles dragonban végződik. A dragonról, két oldalt két hata-lmas, boríték alakú zseb hull alá. A zsebek felemelhetők és megoldásuk olyan, mintha csak rá lennének akasztva kétoldalt a dragonra.

2) Galambszürke tweed-kosztüm. Szoknyája enyhén harangos. A ka-bát az eddig viselt kosztümkabátok-nál sokkal hosszabb, szűk, négy gomb tartja össze s a nyak körül széles, hegyes kihajtókkal. Széles öv szalad körül derékban s az öv alól hullanak alá a hatalmas töl-ténylaska-szerű zsebek.

A kabátok és kosztümök legna-gyobb része szürke anyagból ké-szül. Ennek a finom és tavaszi-as színnek összes árnyalatai nagyon divatosak. Különösen gyakori a galamb- és hamuszürke. A szürke kiegészítője a kék. Minden szürke kabáthoz és kosztümhöz kék és kékekkel díszített sálát viselnek, sőt leggyakrabban a kabát gombjai is kékek.

illetve az azokon levő és a tulaj-donképeni termést hozó kis rügve-keket fagyasztotta el, az idei tél sok-kal nagyobb kárt okozott. A kelő magasságu havat, amely a gyökere ket védi, a közbefött időnkénti ol-vadások úgy leapasztották, hogy most már nem szolgálhat védőbu-rokként. Ennek az lehet a szomo-rú következménye, hogy elfagy a gyökérzet és így kipusztul a fa. Le-het, hogy a most megindult szebb időjárás még hoz valami javulást, vagy legalább is megállítja a meg-indult pusztulás folyamatát. Mit tehetünk mást, minthogy remélünk. De az eddigi pusztulás is arra en-ged következtetni, hogy a gyümölcs-félék árai emelkedni fognak az idén.

Majd további kérdéseimre el-mondja informátorom, hogy a szo-moru kilátásokat tetézi az a körül-mény is, hogy az utóbbi időben szépen induló szőlő- és gyümölcs-exportot nemcsak mennyiségileg, hanem minőség tekintetében is na-gyon hátrányosan befolyásolja a rettegett gyökérfagyás. A termés csak másodrendű, amely nem al-kalmas arra, hogy a távolabbi ve-vők érdeklődését felkeltse. Már pe-dig köztudomású, hogy mennyire fontos nemcsak a Hegyalja, hanem egész Arad és környéke szempont-jából az, hogy a szőlő- és gyümölcs-termelő réteg milyen exportévet bo-nyolított le. Mert ettől függ az egész környék vásárlóképesége és a pénz körforgása.

Amikor az ismert birtokos és gyü-mölcstermelő befejezi szakzerű ma-gyarázata a fagykárak várható kő-vetkezményeiről, szétnézünk a hó-borította lankákon. A föld melyé-ben szunnyad még az ezévi gyü-mölcünk. De a ápláló anyaföld halgatag és titokzatos. Most vivja nagy harcát a két ösellenességel: a hóval és a jéggel. Az egyik nobilis ellenfél, amely nyíltan támad és lehet védekezni ellene. De a másik kaján és alattomos: fegyvere, a megmerevült jeges páncél ellen nincs védekezés. Halálos szorítás-sal veszi körül a hajszálygókerek és parányi rügök milliárdjait: a mi holnap gyümölcsünket.

(G)

Az Amelia-Camí mérkőzés elmarad

ARAD. — Mintegy 800 főnyi ful-ballra éhes közönség jelent meg vasárnap délután a Gloria pályán, de hiába verték fel téli álmaiból, aminthogy egész héten hiába hord-ta és tisztította el a havat társze-kerek sokasága, a pálya mégsem volt használható állapotba hozható, különösen az utolsó 2—3 nap alatt beállott fagy következtében, mely által a hólé annyira megfagyott, hogy a játékosok testi épségének

veszélyeztetése nélkül a mérkőzé-s nem volt megtertartható.

Az előírt időben a két csapat a Huniade bíró megjelent a pályán, azonban a játékvezető a fenti oko-nál fogva — nem minősítette a pá-lyát játékra alkalmasnak.

A két egyesület egyébként me-galapodott, hogy az elhalasztott mér-kőzést március 17-én fogják lejá-tszani.

Gloria CFR-Ripensia 1:0

TIMISOARA. — Élénkíramu mér-kőzés folyt a felázott talajon és a pályaviszonyokhoz jobban alkalmazkodni tudó Gloria CFR megérdemelten nyert. A mérkőzés két pont-ját eldöntő egyetlen gól a 44. p-

ben Milea szerezte, lapos lövéssel küldte a Ripensia hálójába. Szünet után a Ripensia visszaesett és csak az utolsó percekben nyomult fel, de nem tudott eredményt elérni.

Sp. Studenjesc-Juventus 1:0

BUCUREȘTI. — Változatos kü-z-delemben ütközött meg a két együt-es és a mérkőzés reális pontosz-tozkodással végződött. A Juventus

valamivel többet támadott, ugya-nis de nem tudott megbirkózni a dia-metral csapat védelmével.

Venus-Victoria 3:0 (1:0)

BUCUREȘTI. — A Venus gyen-gébb teljesítménnyel is biztosan győzött a második félidőben vissza-eső cluji csapat ellen, amelynek vé-

delme jól működött és megakad-lyozta, hogy a Venus csatársor on-tosan sa a gólokat.

Győzött a Kinizsi

TEMESVAR. — A Kinizsi edző-mérkőzésen 11:2 (5:1) arányban Thierjung (7), Bajusz (3), Ebinger löttek, illetve Gilicze (2). Az Electri-ca ugyancsak edzőmérkőzésen 10:0 (4:0) arányban győzte le a Patriát.

A gólokon Pantea (3), Caba (2), Precup (2), Pozmor, Bíró és G. osztoztak. Resicán az RMTE 3 arányban győzött Balázs góljaival temesvári CFR ellen.

U. Tricolor-Carpați 2:0 (0:0)

BAIA-MARE. — Az Unirea Trico-lor meglepetésszerűen kitűnően ját-szott és megérdemelten szerezte az

értékes bajnoki pontokat. A Car-pați szokott formája alatt játszott.

Üveg, tükr és „OGLINDA” nál

Str. Consistorului 42, Jónás butorgyár udvar. Tulajd. Weiss József

A NEMZETI BAJNOKSÁG ALLASA

1. Rapid 18, 2. Venus 17, 3. Sp. Studentesc 16, 4. U. Tricolor 14, 5. Ripensia 13, 6. UDR 13, 7. CAMT 13, 8. Carpați 12, 9. Gloria CFR 11, 10. Juventus 10, 11. AMTE 10, 12. Victoria 7.

Svájc Olaszország 1:1

MILANO. — 25.000 néző előtt mérkőzött a két ország válogatott csapata és nagy küzdelem után dőn-tellenül végződött a csata. A sváj-ciak gólját az első félidőben Bickel szerezte, az olaszokét Cordelli a második félidőben.

TÁVIRAT

ÚJ MODELLEK! OLCSÓ ÁRAK!

MENCZER

cipőáruházban

ARAD, STR. METIANU 4

Vérszegény, sápadt,

étvágytalan, legyengült és gya-kori fejtájában szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes-féle „Ferrol” vastáplí-kör. A leghatásosabb és leg-eredményesebb erősítő, híz-láló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei. Földes gyógyszerár, Arad.

— Tüdő, gégehurut, köhő-gés reketség a légsző és tüdő-megbetegedésénél teljes gyó-gyulást nyújt a FÖLDES-féle PANTUSSIN SZÍRUP. Egy üveg ára 100 lei. FÖLDES-gyógyszerár, Arad.

A timisoarai ifjúsági vívól-győztek az aradiakat

ARAD. — Az Arad-Timisoara rosközi ifjúsági versenyén három és egy kardesapatverseny k-rült lebonyolításra és az eredm-nyek a következők: Gyermekek törőesapatverseny: 1. timisoara (Friedenwanger, Vá-clurceu, Reményi), 2. Arad (Mio-si H., Ujhelyi, Baia, Radó) ere-mény 10:6.

Ifjúsági törőesapatverseny A) cs-patok: 1. Timisoara (Török, Mo-riu, Munteanu, Grimm), 2. Ar (Szalai, Apponyi, Miclosi I., Stre-eredmény: 10:6.

Ifjúsági törőesapatverseny B) cs-patok: 1. Timisoara (Altmann, P-ra, Klein), 2. Arad (Nagy, Stre-Cosma). Eredmény: 6:3.

Ifjúsági kardesapatverseny: 1. timisoara (Árvay, Catina, Danet), 2. Arad (Nagy Streza, Appon-eredmény: 5:4.

Valamennyi résztvevő érdem-zásban részesült.

Frații KLUG temetkezési vállalat

elvállal a legegyszerűbbtől legdiszesebbig temetések Nagy választék, mélyen szállított árban. Saját kész-mények. Arad, Bul. Re-Ferdinand 37. Telefon 14—Aradul-Nou, telefon 20—

Angerer Sándor

angol uriszabósága

Arad, Str. Mărășești